

PARLAM L' OCCITAN dau LEMOSIN

UECHESMA LEIÇON

Dissades (*samedi*)

AU MERCHAT

Tots los dissades ma mair, davala en vila per l'i 'chaptar la **denada** qu'avem mestier per la setmana ; l'i fai sas pervisions.

Queste còp, prenem la veitura perqué l'i aurá una tornada de besunhas a portar.

Nos vam d'abòrd au subremerchat ente un tràba tot çò qu'un vòu e un l'i pòt far daus còps daus afars.

A l'entrada nos l'i prenem un pitit charreton que, vos responde, sirá charjat a la surtida ; l'i a tant de merchandiá sus los **planchons** ! Mas fau **visar** los pretz, si volem **eschivar** e chausir lo mins char, qu'es dire çò que **balha** mai de **profiech**.

Quand ne'n avem fach lo torn, l'i a a la caissa 'na genta domaisela, plan bien **aflincada** que nos espera ; sabetz perqué ...

Aura, nos veiquí au merchat cubert ; l'i a quí de tot ; dau legumatge, de la peissonalha, daus **pastissons**, daus galetons ...

- Venetz veire quilhs gentes peissons, fresches, e que venen de 'ribar de la mar !
- Visatz donc quilhs uòus ; son de prumiera ! 'Chaptatz ne'n 'na dotzena !
- Ten, mon pitit ; vaque e gosta-me quela **lechatariá**, vai !
- Anam, madama ; vos en tornatz pas sens 'na brava **laituja** !

Defòra, qu'es parier ; entre los bancs passen las **practices** e los paisans ufrissen la bona frucha, la polalha ...

Un pòt aisadament parlar occitan ; ilhs coneissen tots nòstra linga.

- Tornam- l'i ; 'chaptatz quelas peras ! Qu'es la sason !
- Sieis francs las doas **liuras** de favas ! Barginhatz pas ! Iò rencuraretz !

Nos 'chaptzem quauquas racinas, de las procejas ...

Lo vendeire nos tòrna la monuda ; e nos en vam. Au reveire !

VOCABULAIRO : la denada (*les vivres*) ; 'na tornada de (*un tas de*) ;
un planchon (*un rayon*) ; visar (*voir*) ; lo pretz (*le prix*) ;
eschivar (*économiser*) ; balhar (*donner*) ;
lo profiech (*le profit*) ; fach (*fait*) ; aflincat (*attifé*) ;
un pastisson (*un gâteau*) ; un uòu (*un oeuf*) ;
'na lechatariá (*une friandise*) ; una laituja (*une laitue*) ;
la practica (*le client*) ; doas liuras (*un kilo*) ; las favas (*les haricots*) ;
barginhar (*hésiter*) ; rencurar (*regretter*) ; 'na racine (*une carotte*) ;
'na proceja (*une pêche*)

CHAVILHAS : sens (*sans*) ; defòra (*dehors*)

PARLAM L' OCCITAN dau LEMOSIN

GRAMATICA : un tràba ; un pòt = **on trouve** ; **on peut** ;
iò rencurar = *le regretter (pronom)* = (zo, zò)

COLLECTIUS : **lo** legumatge = **les légumes**
 la peissonalha = **les poissons**
 la polalha = **la volaille, les poules**
 la frucha = **les fruits**

CONJUGASONS : **Present de l'Indicatiu**

Chausir (choisir) ; ufrir – inchoatif-
chaus-**iss-e**
chaus-**iss-es**
chaus-**is**
chaus-**iss-em**
chaus-**iss-etz**
chaus-**iss-en**

imperatiu

1 èrdre :
'chapta ! 'chaptam ! 'chaptatz !
achète ! achetons ! achetez !
vaque ! venetz !
viens ! venez !
ten !
tiens !
vai ! anam ! (anem !) anatz !
va ! allons ! allez !

2) **defensa :**
'chaptas pas ! vos en tornatz pas !
n'achète pas ne vous en revenez pas !

REMARCA : **un afar, daus afars (masculin)**